

Inhoudstafel

Woord vooraf	5
Inhoudstafel	7
Inleiding	17
<i>Hoofdstuk 1. Een historische terugblik: overheidsopdrachten (bijna) zo oud als België</i>	18
A. Wet van 15 mei 1846	18
B. Wet van 4 maart 1963	18
C. Wet van 14 juli 1976	20
D. Wet van 24 december 1993	22
E. Wet van 15 juni 2006	23
F. Wetten van 17 juni 2016	24
<i>Hoofdstuk 2. Waarom overheidsopdrachten?</i>	29
A. Omdat het moet van Europa	29
B. Belangen en verwachtingen verzoenen	30
C. De schaarse middelen efficiënt en effectief inzetten	30
D. Wat heb ik hier als gewone burger mee te maken?	31
E. Duidelijke spelregels	31
Deel I. Toepassingsgebied	32
<i>Hoofdstuk 1. Wie moet de wetgeving toepassen?</i>	35
A. Aanbestedende overheden	36
a. De (federale) Staat	36
b. De Gewesten, de Gemeenschappen en de lokale overheidsinstanties	36
c. De publiekrechtelijke instellingen	36
d. De rechtspersonen, opgericht om te voorzien in behoeften van algemeen belang, die niet van industriële of commerciële aard zijn	36
e. De verenigingen, gevormd door één of meer aanbestedende overheden uit a, b, c of d	37
B. Aanbestedende entiteiten	37
a. Aanbestedende overheden actief in de speciale sectoren	38
b. Overheidsbedrijven	38
c. Personen, die genieten van bijzondere of exclusieve rechten	38
C. Aanbesteders	39
a. Aanbestedende overheden en entiteiten	39
b. Aankoopcentrales	39
D. Ondernemers	41

<i>Hoofdstuk 2. Wat is het voorwerp van de wetgeving?</i>	43
A. Soorten opdrachten	44
a. Opdracht van werken	44
b. Opdracht van leveringen	44
c. Opdracht van diensten	44
B. Specifieke opdrachten	46
a. Occasionele gezamenlijke opdrachten	46
b. Opdrachten met hoge energie-efficiëntieprestaties	47
c. Voorbehouden opdrachten	47
d. Opdrachten met een beperkte waarde	48
C. Opdrachten waarop de wet niet van toepassing is	49
a. Bepaalde diensten	49
b. "In-house"-opdrachten	50
c. Internationale voorschriften	51

<i>Hoofdstuk 3. Wat zijn de basisprincipes van de wetgeving?</i>	53
A. Gelijkheid en transparantie	54
a. Beroep op de mededinging	54
b. Vertekening van de mededinging	54
c. Belangenconflict	54
d. Naleving verplichtingen milieu-, sociaal en arbeidsrecht	56
e. Communicatie	57
f. Informatiesessies	58
g. Integriteit waarborgen	59
B. Wijze van prijsbepaling	59
a. Vaste prijs	59
b. Prijsbestanddelen	61
1° Werken	61
2° Leveringen	62
3° Diensten	63
c. Prijsherziening	63

Deel II. De opdracht plaatsen 69

<i>Hoofdstuk 1. Resultaatgericht aankopen en verkopen</i>	71
A. Ontstaan van de behoefte	72
a. Behoeftebepaling	72
b. Marktconsultatie	72
c. Budget	74
B. Plaatsingsprocedures zonder mogelijkheid tot onderhandelen	75
a. Openbare procedure	75
b. Niet-openbare procedure	76
C. Plaatsingsprocedures met mogelijkheid tot onderhandelen	77

Inhoudstafel

a.	Onderhandelingsprocedure zonder voorafgaande bekendmaking	78
1°	<i>Mogelijke gevallen</i>	78
2°	<i>Verloop van de opdracht</i>	83
b.	Mededingingsprocedure met onderhandeling	85
1°	<i>Mogelijke gevallen</i>	85
2°	<i>Verloop van de opdracht</i>	88
c.	Vereenvoudigde onderhandelingsprocedure met voorafgaande bekendmaking	91
d.	Concurrentiegerichte dialoog	91
1°	<i>Mogelijke gevallen</i>	91
2°	<i>Verloop van de opdracht</i>	93
e.	Innovatiepartnerschap	94
D.	Elektronische opdrachten	96
a.	Dynamisch aankoopstelsel	96
1°	<i>Werken, leveringen en diensten voor courant gebruik</i>	96
2°	<i>Werkwijze</i>	96
b.	Elektronische veiling	98
1°	<i>Gebruik</i>	98
2°	<i>Werkwijze</i>	99
3°	<i>Sluiting van de veiling</i>	101
c.	Elektronische catalogus	102
E.	Specifieke toepassingen	102
a.	Raamovereenkomst	102
1°	<i>Voorwaarden</i>	102
2°	<i>Met één ondernemer</i>	103
3°	<i>Met meer ondernemers</i>	104
b.	Kwalificatiesysteem	107
c.	Prijsvraag	109
1°	<i>Toepassingsvoorwaarden</i>	109
2°	<i>Bekendmaking</i>	110
3°	<i>Rangorde van de projecten</i>	111
F.	Overheidsopdrachten in de speciale sectoren	111
a.	Oproep tot mededinging	111
b.	Onderhandelingsprocedure zonder voorafgaande oproep tot mededinging	112
c.	Onderhandelingsprocedure met voorafgaande oproep tot mededinging	113
d.	Vereenvoudigde onderhandelingsprocedure met voorafgaande oproep tot mededinging	114
G.	Concessieovereenkomsten	114
a.	Concessies van werken en diensten	115
b.	Overdracht van het exploitatierisico	115
c.	Waarde en looptijd van de concessie	116
d.	Bekendmaking	116

e. Ontvangsttermijnen	117
f. Gunningscriteria	117
g. Uitvoeringsvoorwaarden	118
<i>Hoofdstuk 2. Bekendmaking van de opdracht</i>	121
A. Geraamde waarde	122
a. Algemene regels	122
b. Specifieke regels	124
1° Werken	124
2° Leveringen	125
3° Diensten	126
4° Leveringen en diensten met een zekere regelmaat	127
5° Raamovereenkomst en dynamisch aankoopstelsel	127
6° Innovatiepartnerschap	127
B. Europese en nationale bekendmaking	129
a. Opdrachten vanaf de Europese drempelbedragen	129
b. Opdrachten beneden de Europese drempelbedragen	130
C. Aankondigingen	131
a. Vooraankondiging	131
b. Aankondiging van de opdracht	132
c. Aankondiging van de gegunde opdracht	134
<i>Hoofdstuk 3. Een geldige offerte indienen</i>	137
A. De opdrachtdocumenten	138
a. Het bestek	138
b. Technische specificaties	139
c. Gebruikslicenties en eigendomsrechten	142
d. Keurmerken	142
e. Opdrachten in percelen	144
f. Varianten en opties	146
g. Samenvattende opmeting en inventaris	147
h. Vergissingen en leemten	148
B. De aanvraag tot deelneming en de offerte	149
a. Taal aanvraag tot deelneming en offerte	149
b. Formulier opdrachtdocumenten	149
1° Opmaak van de offerte	149
2° Invullen samenvattende opmeting of inventaris	150
3° Offerte voor één, meer of alle percelen	151
c. Indienen aanvraag tot deelneming en offerte	151
1° Indieningsmodaliteiten	151
2° Indieningsrapport	153
3° Ondertekening	154
4° Indieningstermijnen	155
5° Uitstel indiening	158

Inhoudstafel

d. Alternatieve elektronische toegangsmiddelen	158
e. Opening van de offerten	159
<i>Hoofdstuk 4. De kandidaten of inschrijvers selecteren</i>	161
A. De geschiktheid	162
a. Verplichte uitsluitingsgronden	162
b. Sociale en fiscale verplichtingen	163
c. Inhoudingsplicht sociale en fiscale schulden	166
d. Facultatieve uitsluitingsgronden	167
e. Corrigerende maatregelen	168
f. Uniform Europees Aanbestedingsdocument	169
g. Ondersteunende bewijsstukken	174
h. Impliciete verklaring op erewoord	176
B. De selectiecriteria	177
a. De geschiktheid om de beroepsactiviteit uit te oefenen	177
b. De economische en financiële draagkracht	177
c. De technische en beroepsbekwaamheid	180
1° Opdracht van werken	181
2° Opdracht van leveringen	182
3° Opdracht van diensten	183
d. Selectievereisten en bewijsmiddelen	185
e. Beroep op draagkracht andere entiteiten	186
<i>Hoofdstuk 5. De offerten evalueren</i>	189
A. De regelmatigheid	190
a. Onderzoek van de regelmatigheid	190
b. Substantiële en niet-substantiële onregelmatigheden	191
c. Reken- en materiële fouten	193
d. Onderzoek van de prijzen	194
e. Berekeningswijze van de abnormale prijzen	198
B. Verbeteringen	200
a. Hoeveelheden gewijzigd door de inschrijver	200
b. Geen prijs opgegeven door de inschrijver	201
c. Leemte in de samenvattende opmeting of inventaris	204
d. Rangschikking bij aangepaste hoeveelheden	206
C. Gunning	207
a. Gunningscriteria	207
1° Economisch meest voordelige regelmatige offerte	207
2° Belangrijkheid	209
3° Relevante en controleerbare criteria	210
4° Prijsformules	211
5° Verschil tussen gunningscriteria en technische specificaties	212
b. Rangschikking van de offerten	213

<i>Hoofdstuk 6. De overeenkomst sluiten</i>	217
A. Na de evaluatie van de offerten	218
a. De gunningsbeslissing	218
b. De verbintenistermijn	218
c. Sluiting van de overeenkomst	219
d. Geen verplichting tot gunning van de opdracht	220
B. De informatieplicht	221
a. Welke informatie bevat de beslissing?	221
b. Informatie met betrekking tot de aanvragen tot deelneming	223
c. Informatie met betrekking tot de gunningsbeslissing	223
d. Verloop van de onderhandelingen of de dialoog	225
e. Wachttermijn	226
C. De rechtsmiddelen	228
a. De vordering tot schorsing	228
b. De vordering tot vernietiging	229
c. De schadevergoeding	230
d. De alternatieve sancties	230
e. Waarborg vertrouwelijkheid	233
f. Tergende en roekeloze verhaalprocedure	233

Deel III. De opdracht uitvoeren 234

<i>Hoofdstuk 1. Het verloop van de uitvoering</i>	239
A. De borgstelling	240
a. Berekeningsbasis	240
b. Mogelijke borgstellingswijzen	241
c. Bewijs van borgstelling	242
d. Aanpassing van de borgtocht	242
e. Recht op de borgtocht	242
B. De uitvoering	243
a. Leidend ambtenaar	243
b. Aanvang	243
1° Werken	243
2° Leveringen en diensten	244
c. Uitvoeringstermijn	244
1° Werken	244
2° Leveringen en diensten	245
d. Verzekeringen	245
e. Detail- en werktekeningen	246
f. Dagboek van de werken	246
g. Verpakkingen	247
C. Beroep op onderaannemers	248
a. Verplicht beroep op onderaannemers	248

Inhoudstafel

b.	Uitsluitingsgronden	248
c.	Bepierking van de onderaannemingsketen	250
1°	<i>Verbod op doorgeefluik</i>	250
2°	<i>Fraudegevoelige sectoren</i>	250
3°	<i>Bijkomend niveau van onderaanneming</i>	250
d.	Al dan niet toegelaten onderaannemers	251
e.	Mogelijke sancties	251
D.	Wijzigingen aan de opdracht	252
a.	Wezenlijke wijziging	252
b.	Wijzigingen toegelaten zonder nieuwe plaatsingsprocedure	252
1°	<i>Herzieningsclausule</i>	252
2°	<i>Aanvullende werken, leveringen of diensten</i>	253
3°	<i>Herziening van de eenheidsprijzen</i>	253
4°	<i>Onvoorziebare omstandigheden voor de aanbesteder</i>	254
5°	<i>Onvoorziebare omstandigheden voor de opdrachtnemer</i>	254
6°	<i>Nalatigheden van de aanbesteder en van de opdrachtnemer</i>	256
7°	<i>Vergoeding voor schorsingen op bevel van de aanbesteder</i>	256
8°	<i>Incidenten bij de uitvoering</i>	256
9°	<i>Vervanging van de opdrachtnemer</i>	257
10°	<i>Niet-wezenlijke wijzigingen en wijzigingen beneden een bepaald bedrag (de minimis-regel)</i>	257
c.	Indieningsvoorwaarden	257
d.	Bekendmaking	259
E.	Keuringen	259
a.	Vóór, tijdens en na de uitvoering	259
b.	Modaliteiten	260
c.	Termijnen	260
F.	Gebrekkige en vertraagde uitvoering	260
a.	Vaststelling	260
b.	Gevolgen voor de opdrachtnemer	261
c.	Bijkomende sancties	262
d.	Sancties bij vertekening van de mededinging	263
e.	Uitsluiting	264
f.	Vertragingsboeten	264
1°	<i>Werken</i>	264
2°	<i>Leveringen en diensten</i>	266
3°	<i>Teruggave vertragingsboeten en straffen</i>	268
g.	Opdrachtprijs bij vertraagde uitvoering	269
G.	Het einde van de uitvoering	269
a.	De voorlopige oplevering	269
1°	<i>Werken</i>	269
2°	<i>Leveringen</i>	270
b.	De waarborgtermijn	271
c.	De definitieve oplevering	272

1° Werken	272
2° Leveringen	272
3° Diensten	272
4° Algemeen	272
d. Vrijgave borgtocht	273
e. Dagvaarding	273

Hoofdstuk 2. De betaling van de opdracht 275

A. De modaliteiten	276
a. Algemene betalingsvoorwaarden	276
b. Voorschotten	276
c. Elektronische facturering	278
B. De termijnen	280
a. Verificatietermijn	280
1° Werken	280
2° Leveringen en diensten	281
b. Betalingstermijn	281
1° Werken	281
2° Leveringen en diensten	281
c. Verlenging van de termijnen	282
d. Laattijdige betaling	282
e. Opdrachten van minder dan 30.000 euro excl. btw	283

Lijst van de illustraties 286